

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXXI. — Izdan in razposlan 12. dne decembra 1915.

Vsebina: Št. 363. Ukaz v izvršitev cesarskega ukaza z dne 15. septembra 1915. l. o pristojbinah od zavarovalnih pogodb, pogodb o dosmrtnih rentah in preskrbninskih pogodb.

363.

Ukaz ministrstva za finance v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 10. decembra 1915. l.

v izvršitev cesarskega ukaza z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 280) o pristojbinah od zavarovalnih pogodb, pogodb o dosmrtnih rentah in preskrbninskih pogodb.

V izvršitev cesarskega ukaza z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 280) o pristojbinah od zavarovalnih pogodb, pogodb o dosmrtnih rentah in preskrbninskih pogodb se ukazuje naslednje:

I. Pristojbinam zavezani zavodi in uredbe.

§ 1.

(1) Zavarovalnice v zmislu cesarskega ukaza so zavodi, ki obrtniško sklepajo zavarovalne pogodbe kakor zavarovalci (§ 1, odstavek 1, cesarskega ukaza); k njim spadajo zlasti v zavarovalnem pravilniku z dne 5. marca 1896. l. (drž. zak. št. 31) za zavarovalnice oznamenjene delniške družbe in na načelu vzajemnega jamstva udov sloneči zavodi (društva, združbe), ki po poklicu

sklepajo zavarovalne pogodbe kakor zavarovalci (§ 1, odstavek 3, cesarskega ukaza), nadalje podjetja v § 3, odstavek 1, cesarskega ukaza označene vrste, ki sklepajo kakor zavarovalci tudi zavarovalne pogodbe poleg drugih opravil.

(2) Da se osnuje pristojbinska dolžnost po oddelku I cesarskega ukaza, ni treba, da se je zavod državno dopustil za zavarovalnico.

§ 2.

(1) Med preskrbovalne uredbe (pokojsinske in provizijske zavode, pokojninske zaklade, pokojninske blagajnice, pokojninska društva i. dr.) v zmislu § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza, je šteti tako družbene preskrbovalnice (§ 1287 o. d. z.) kakor tudi take posebne imovine (preskrbovalne zaklade), ki se ustanove docela ali deloma s plačili deležnikov po pogodbi ali pravilih in so določene za to, da osnujejo za deležnike ali druge osebe (na primer za vdove in sirote deležnikov) pravico do preskrbe (preživljanja, pokojninskega užitka, rente za onemoglost, starost ali vdovske rente, enkratne odpravnine, vzgojevalnih prispevkov, pogrebniin ali drugih preskrbninskih zneskov), kadar nastopi starost, v primeru nesposobnosti za delo, kadar kdo nima pridobitka ali kadar nastopijo druge določne okolnosti.

(2) Pri tem je brez pomena, ali je preskrbovalna uredba samostojen pravni subjekt ali je

imovina, ki ji služi, tretje osebe, nadalje ali naj ta imovina po razdružitvi preskrbovalne uredbe pripade deležnikom ali ne. Oblastvenega odobrenja pravil ni treba, da se osnuje pristojbinska dolžnost.

(3) Pristojbinska dolžnost se nadalje ne izključuje, ako zasleduje uredba poleg preskrbovanja tudi druge namene, ako višina preskrbninske zahteve ni naprej določena s števkami ali ako ne gre vsem deležnikom preskrbninska zahteva.

(4) Za uporabljanje cesarskega ukaza je končno brez pomena, so-li preskrbovalno uredbo ustanovili njeni deležniki ali tretja oseba, je-li omejena na prvotne deležnike ali ne, ima-li svojo lastno upravo ali jo upravlja tretja oseba in je-li tretja oseba dolžna izpolnjevati preskrbninske zahteve ali jamči zanje.

§ 3.

Obči pokojninski zavod (zakon o pokojninskem zavarovanju z dne 16. decembra 1906. l. [drž. zak. št. 1 iz leta 1907.] v besedilu cesarskega ukaza z dne 25. junija 1914. l. [drž. zak. št. 138]) spada pod določila § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza. Isto velja, ako se ne uporablja zaradi določil v pravilih § 4, odstavek 3, cesarskega ukaza, o nadomestnih zavodih, ki so preskrbovalne uredbe, in o zavarovalcih na podstavi nadomestnih pogodb (§§ 65 in 66, lit. b, zakona o pokojninskem zavarovanju).

§ 4.

(1) Dolžnost plačevati v § 1 in v § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza, določene pristojbine je naložena tam imenovanim zavodom in uredbam. Ako je imovina, ki služi preskrbovalni uredbi, sestavina imovine druge osebe, je tej osebi naložena dolžnost plačevati pristojbine.

(2) Pri dednih družbah (asociacijah za preživetje, tontinah) zadene pristojbinska dolžnost tisto zavarovalnico, ki je prevzela poslovodstvo in upravo imovine dedne družbe.

II. Predmet pristojbine.

§ 5.

(1) S plačevanjem pristojbin po § 1 cesarskega ukaza se zadosti, ne kraté določila § 8

cesarskega ukaza, pristojbinski dolžnosti gledé zavarovalne pogodbe in njene izpolnitve, ter gledé vseh dogovorov o nje nadaljevanju, izpremambi ali razveljavi, nadalje gledé posojil (predplačil) zavarovalnice na zastavbo lastne police (posojila na police); isto velja o pristojbinah po § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza gledé osnovanja preskrbovalnega razmerja in vseh dogovorov o njega nadaljevanju, izpremambi in razvezi, ter gledé plačil preskrbninskim upravičencem.

§ 6.

(1) Za pristojbinsko dolžnost je brez pomena, ali se o pravnih opravilih, navedenih v § 5, napravijo listine ali ne (§ 6, odstavek 2, cesarskega ukaza).

(2) O takih pravnih opravilih izdane pravne listine (§ 1, A, št. 3, zakona z dne 9. februarja 1850. l. [drž. zak. št. 50]) poleg odstotnih pristojbin, določenih v § 1 in § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza, niso zavezane kolkovniki (§ 7 cesarskega ukaza), in sicer tudi tedaj ne, ako se odstotne pristojbine ne plačajo na podstavi stornov ali, ker je dan drug razlog oprostitve, ali ako se povrnejo.

(3) Kolkovnin in neposrednjih pristojbin so torej zlasti oproščene: Listine o zavarovalni pogodbi in pogodbi o posojilu na polico in o osnovanju preskrbovalnega razmerja (zavarovalna listina, polica, zavarovalni list, generalna polica všteti dotične posamezne prijave, nadomestna in obnovljena polica, prijave premij v opraviu povratnega zavarovanja, knjižica za uda, zadolžnica za posojilo na polico itd.), ter druge listine o dolžnosti plačevati premije (premijski listi itd.) in vračati posojila na polico, ako niso menice ali njim gledé pristojbinske dolžnosti enačene listine (§ 18 zakona z dne 8. marca 1876. l. [drž. zak. št. 26]); nadalje pobotnice o premijah (plačilne knjižice), pobotnice zavoda o plačevanju obresti od posojil na police in o vračanju takih posojil, pobotnice o škodah, prijave škod v opraviu povratnega zavarovanja, pobotnice o pokojninah in provizijah, prejemna potrdila o povračilih premij in o drugih plačilih, ki slone na zavarovalnih pogodbah ali preskrbovalnih razmerjih, redukcijske police (redukcijski pristavki) ter vse druge listine o nadaljevanju, izpremambi ali razveljavi zavarovalne pogodbe ali preskrbovalnega razmerja (listine o storniranju, odkupih polic itd.).

(4) Kolkovniki nadalje niso zavezane zavarovalne ponudbe, in sicer tudi, ako nimajo za

posledico, da se sklene zavarovalna pogodba, potem dodatki k policam (aneksi, dostavki k policam, vinkulacijske izjave, vinkulacijski pristavki i. dr.), vseeno se-li z njimi kaj bistvenega izpremeni z ozirom na kraj, čas, vrsto ali obseg v zavarovalni pogodbi osnovanih pravic in dolžnosti ali ne, ter listine o poizvedbi škode in cenitvi škode.

(5) Kolkovna prostost se razteza, ako se imenovane listine izdadó v več izvodih, na vse izvode.

(6) V odstavkih 2 do 5 navedena pristojbina oprostitev gre tudi v § 7 cesarskega ukaza oznamenjenim pravnim listinam o zavarovalnih in preskrbovalnih opravilih, imenovanih v § 17, § 18, § 19, odstavka 2 in 5, § 20, § 21, odstavek 4, § 22, § 23, odstavek 3, in § 25, odstavek 4, tega ukaza.

III. Podlaga pristojbinskega preračuna.

§ 7.

(1) Pristojbinam, določenim v § 1, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza, je dati v podstavo skupni znesek plačil, ki jih zavarovatelji dejansko plačajo zavodu na podstavi zavarovalnih pogodb v teku opravielnega (upravnega) leta zavarovalnice.

(2) Med ta plačila spadajo tako plačila v denarju kakor tudi dajatve drugih premičnih reči (naturalne dajatve) in zlasti razen pravih premij tudi postranske pristojbine (postranski stroški police in dodatkov ali pristavkov k polici, pristojbine od polic).

(3) Pri zavarovalnicah, ki sloné na načelu vzajemnega jamstva udov, je poleg vstopnin (vzprejemnin, vpisnin), premij (prispevkov, prispevkov za rezervni zaklad, zavarovalnih priklad, doklad za kužne bolezni, obrokov po potrebi i. dr.) in drugih dajatev zavarovateljev privzeti v podlago za preračun pristojbine tudi njihova dodatna plačila (dodatne premije, priklade za škode i. dr.).

§ 8.

(1) Preskrbovalne uredbe morajo vsa plačila deležnikov ali tretjih oseb, ki se dejansko pla-

čujejo po pogodbi ali pravilih v teku opravielnega (upravnega) leta uredbe, privzeti v podlago za preračun v § 4, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza, določene pristojbine, kolikor služijo ta plačila za to, da osnujejo pravico do preskrbninskih užitkov (vstopnine, prispevki udov [udnina], namestilne takse, takse za povišanje, ženitne in karenčne takse i. dr.).

(2) K njim spadajo pri preskrbovalnih uredbah v prid nameščencem tudi plačila službodajnikov in tretjih oseb (organizacij službodajnikov i. dr.), ki so določena po pravilih ali po pogodbi za osnivanje preskrbninskih pravic deležnikov, brez razlike, ali se plačujejo ta plačila, izpolnjuje dolžnost prispevka, prevzeto namesto deležnikov, ali izpolnjuje lastno dolžnost prispevka službodajnikov ali tretjih oseb.

(3) Prostovoljne naklonitve ali sicer po pravilih ali pogodbi določena plačila službodajnikov ali tretjih oseb, ki pa niso v nikaki zvezi z osnivanjem preskrbninskih pravic posameznih deležnikov (n. pr. enkratne ali v letninah opravljane odmembe ustanovnemu zakladu, kojih višina ni odvisna od števila ali plačil deležnikov), pa ne pridejo v poštev za pristojbine, določene v § 4, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza.

§ 9.

(1) Za postranske pristojbine (§ 7, odstavek 2) je smatrati zlasti režijske prispevke, pisnine in manipulacijske pristojbine, poštnine, stroške za zdravniško preiskavo, izdatke za napise i. dr.

(2) Ob preračunu pristojbin pa se ne vpoštevajo tiste postranske pristojbine, ki so povračilo potroška za javno davščino, ki se je od dotičnega zavarovalnega opravila plačala državi ali avtonomni zvezi, kakor n. pr. zavarovatelju zaračunjena državna pristojbina in gasilni prispevek, ki ga morajo plačevati zavarovalnice proti ognju na podstavi deželnih zakonov.

(3) Pogodbenih kazni, ker se ne izpolnjuje zavarovalna ali preskrbovalna pogodba, zamudnih obresti od premij in prispevkov zavarovanca k stroškom za poizvedbo škode in za razsodišče ni privzemati v preračun pristojbin.

§ 10.

(1) Zavarovalna premija je v svoji polni dejansko plačani izmeri (kosmata premija) zavezana

pristojbini. Upravnih izdatkov (organizacijskih stroškov, akvizicijskih stroškov, zdravniških stroškov tekočih upravnih izdatkov i. dr.), nadalje kakih zahtev zavarovalatelja ali tretjih oseb do dela premije (na primer provizij) ali do deleža na upravnih prebitkih zavarovalnice (deleži dobička, dividende, bonus) ni izločiti z izjemo, oznamenjeno v odstavku 2. Pravtako se ne smejo odbijati od teh prejemkov premij deleži povratnih zavarovalcev na prejemkih premij povratno zavarovanega zavoda ali uredbe.

(2) Le pri zavodih, ki slone na načelu vzajemnega jamstva udov, je udom izplačane deleže na upravnih prebitkih (bonus) ob preračunu pristojbine odbiti od plačanih premij s postranskimi plačili vred.

(3) Dodatna plačila začetkoma dovoljenih znižb premij v primeru predčasne razveze večletne zavarovalne pogodbe zoper škodo so zavezana pravtako kakor na prejemke premij vknjiženi deleži prebitkov (bonus, dividende), ki se porabijo za zvišanje zavarovanja (dodatno zavarovanje), pristojbini po § 1, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza. Deleži prebitkov, ki se puščajo zavodu na obrestovanje, pa niso zavezani tej pristojbini.

(4) Prenosi premij (to so že vplačani deli premije, ki se pa tičejo šele naslednjega pravičnega leta) in zaostali premijski zneski, ki se izterjajo ob kakem plačilu zavoda ali uredbe z odbitkom, in od katerih se po § 16 tega ukaza ni že plačala pristojbina, so zavezani pristojbini v opravičnem letu, v katerem so se dejansko izterjali.

(5) Došle premije, ki se povrnejo, ker se je zavarovalna ali preskrbovalna pogodba docela ali deloma razvezala (storno), je izločiti iz podlage za preračun pristojbine (§ 1, odstavek 1, št. 1, in § 4, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza).

(6) Ta izločitev pa ni dopustna gledé tistih premij in premijskih rezerv, ki se povrnejo izpolnjuje dolžnost, osnovano v zavarovalni ali preskrbovalni pogodbi, ali po § 146 cesarskega ukaza z dne 22. novembra 1915. l. (drž. zak. št. 343), s katerim se uvajajo predpisi o zavarovalni pogodbi (zavarovalni red).

(7) Prenaredba zavarovanj v premij prosta zavarovanja in zaračun za prenarajena zavaro-

vanja plačanih premij ali nabranih premijskih rezerv sta pristojbine prosta.

§ 11.

(1) Plačila, ki se v teku pravičnega leta na podstavi zavarovalne ali preskrbovalne pogodbe ali pravil zavarovalnice ali preskrbovalne uredbe dejansko plačujejo tistim, ki imajo pravico iz zavarovalnega ali preskrbovalnega razmerja, so zavezana odstotnim pristojbinam, določenim v § 1, odstavek 1, št. 2, ali § 4, odstavek 1, št. 2, cesarskega ukaza.

(2) Semkaj spadajo pri zavarovalnicah povračila škod ter izplačila zavarovalnih zneskov in rent, kadar nastopi primer zavarovanja, nadalje izplačila za odkupljene police, povračila premij ali premijskih rezerv (§ 10, odstavek 6) in izplačila deležev dobička (dividend, bonus); pri preskrbovalnih uredbah izplačila pogodbi ali pravilom ustrezajočih preskrbninskih zneskov, kakor so starostne rente, rente za onemoglost, vdovske in sirotinske rente, vzgojevalni prispevki, zavarovane odpravnine, pogrebne i. dr.

(3) Izplačilo deleža na upravnih prebitkih (bonus) udom zavodov, ki slone na načelu vzajemnega jamstva, potem povračilo premij ali premijskih rezerv (z obrestmi ali brez njih), ki ga vrne preskrbovalna uredba pred nastopom primera preskrbe, pa ni predmet v odstavku 1 imenovanih pristojbin.

(4) Pristojbinska dolžnost navedenih plačil nastopi, ko se dejansko plačajo, in po njihovi višini neodvisno od časa plačnosti; zato so zlasti plačila na račun zavarovalne vsote ali povračila škode, ki se plačajo po nastopu zavarovanega dogodka ali primera preskrbe, zavezana pristojbini že tedaj, ko se izplačajo.

(5) Kadar se poizvé pristojbina, se deleži povratnih zavarovalcev na izplačilih povratno zavarovanega zavoda ali uredbe ne smejo izločiti iz preračunske podlage; pravtako ne ob izplačilu odbite javne davščine za zavarovalno in preskrbovalno razmerje ali zaračunjene protiterjatve zavoda ali uredbe (na primer zaradi ne poravnane posojila na polico, zaostalih obresti od posojila ali dolžnih premijskih zneskov).

§ 12.

V § 1, odstavek 1, št. 3, cesarskega ukaza, določeni pristojbini je zavezana skupna vsota

posojil na police, ki jih je zavod izplačal v teku opravnega leta, ter skupna vsota obresti od posojil na police. Gledé stornov došlih obresti od posojil na police se zmislu primerno uporablja § 10, odstavek 5.

§ 13.

(1) Poizveduje v § 1 in v § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza, določene odstotne pristojbine in uporablja na te pristojbine nanašajoča se določila tega ukaza je zapis plačil ali drugih dajatev v imetek enačiti plačilu ali dajatvi.

(2) Zato so v imetek zapisane premije (n. pr. zapisi dividend v imetek ter od posojil na police, od vsote za odkup police ali od zavarovalne vsote odbite zaostale premije), nadalje zaračunjene vsote škod ali odkupne vsote (avtomatski odkupi), posojila na police in povračila premij zavezana pristojbini.

§ 14.

(1) V § 1, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza določena pristojbina znaša v neposrednjem opravi zavarovanja proti toči in zavarovanja živine 1 odstotek, v vseh drugih neposrednjih zavarovalnih strokah 2 odstotka; v § 1, odstavek 1, št. 2, cesarskega ukaza določena pristojbina od plačil zavodov v neposrednjem zavarovanju proti toči in zavarovanju živine, nadalje v zavarovanju proti ognju (vštevši zavarovanje proti škodam po streli ali eksploziji) in v prevoznem zavarovanju (tovora) $\frac{1}{2}$ odstotka, v vseh drugih zavarovalnih strokah 1 odstotek.

(2) Zavarovanje šip ali zvonov proti škodi, če se ubijejo, in zavarovanje proti posledicam, če stoji obrat ali se izgubi najemnina, kar je povzročil ogenj, strela ali eksplozija (chomažno zavarovanje), je zavezano pristojbini po § 1, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza v izmeri 2 odstotkov in pristojbini po § 1, odstavek 1, št. 2, cesarskega ukaza v izmeri 1 odstotka. Ako se pa ta zavarovanja združijo z zavarovanjem proti škodi po ognju pri istem zavodu, se uporabljajo pristojbinski postavki zavarovanja proti ognju.

(3) Zavarovanje telesa ladje (kasko-zavarovanje) in zavarovanje vrednosti (valor) ter deklaracijo interesa pri železniških in plovstvenih pod-

jetjih je z ozirom na pristojbinske postavke enačiti prevoznemu zavarovanju.

§ 15.

(1) Pokojninsko zavarovanje nameščencev v zasebnih službah in nekaterih nameščencev v javnih službah (zakon o pokojninskem zavarovanju) je zavezano pristojbinam po § 1, odstavek 1, št. 1 in 2, ali § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza v obsegu, ustanovljenem v § 87, odstavka 4 in 5, zakona o pokojninskem zavarovanju po tem, ali se dotičnik zavaruje po zavarovalnici (oziroma preskrbovalni uredbi po § 4, odstavek 3, cesarskega ukaza) ali po drugačni preskrbovalni uredbi.

(2) Povračilo nepristojno vplačanih premij ali deležev premij zaradi tega, ker je prenehala ali ker ne obstaja zavarovalna dolžnost, in povračilo vlog (§§ 25, 36, 68, in člen IV zakona o pokojninskem zavarovanju) ter v § 2, št. 6, § 68, § 92 b in § 70 zakona o pokojninskem zavarovanju oznamljeni preodkaz in prenos zavarovalnih zalog so pristojbine prosti.

§ 16.

(1) Zavodom in uredbam, ki delajo vknjižbe in računske sklepe ne po dejansko vršečih se, temveč po predpisanih plačilih (§ 1, odstavek 1, in § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza), se dovoljuje na prejšnje naznanilo, da dajo predpisana plačila poizvedbi pristojbine v podstavo.

(2) Storne (§ 10, odstavek 5) predpisanih premij in posojilnih obresti je v tem primeru izločiti iz podlage za odmero pristojbine.

IV. Povratno zavarovanje.

§ 17.

(1) Opravilo povratnega zavarovanja (posrednje opravilo, preodkazno opravilo) je zavezano le pristojbini, ki jo mora neposrednje plačati povratni zavarovalec, in sicer $\frac{1}{2}$ odstotka letne skupne vsote vseh plačil povratno zavarovanega zavoda, ki dohajajo na podstavi pogodbe o povratnem zavarovanju ali so se zapisale v imetek (§ 1, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza).

(2) Te pristojbine je oproščen prenos vseh zavarovanj, kadar se razdruži zavarovalnica ali

preskrbovalna uredba s tem, da se združi s kakim drugim zavodom ali drugo uredbo, ter v § 71 zakona o pokojninskem zavarovanju določeno celotno povratno zavarovanje vseh zavarovanj pri občem pokojninskem zavodu za namешčence.

(3) Provizije (deleži dobička, povračila), ki jih je povratni zavarovalec dovolil povratno zavarovanemu zavodu, se ne smejo odbiti od podlage za preračun pristojbine. Na storne se uporabljata § 10, odstavek 5, ali § 16, odstavek 2.

§ 18.

(1) Povratna zavarovanja tuzemskih zavarovalnic ter tuzemskih zastopnikov ali podružnic inozemskih zavarovalnic po tuzemskih zavarovalnicah so oproščena pristojbine:

1. Ako je pismeno tako, da je obvezno za obe stranki, dogovorjeno, da se mora preodkazovati in preodkazovanje sprejemati v delnem znesku zavarovalne vsote, ki je določen za celo pogodbeno dobo naprej in ni izpremenljiv od primera do primera, nadalje

2. ako se tičejo preodkazana zavarovanja zgolj neposrednjih, v Avstriji pristojbini zavezanih zavarovalnih opravil preodkazujočega zavoda in ako ima povratni zavarovalec po pravilih pravico izvrševati neposrednje opravilo v dotični zavarovalni stroki (sozavarovanje, povratno zavarovanje po kvotah).

(2) Prevzetju premij, ki so se preodkazale povratno zavarujočemu zavodu, ali enega dela teh premij po kakem drugem zavodu kakor pristopajočem povratnem zavarovalcu ne gre pristojbina prostost.

(3) Zahteva v odstavku 1 oznamene pristojbinske oprostitve je odvisna od pogoja, da se pogodbe, v katerih se je dogovorila oddaja in sprejem zavarovanja, predložijo finančnemu oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) v poverjenem prepisu, ako se to ni že zgodilo pred pričetkom veljavnosti cesarskega ukaza, najkasneje hkratu z letnim obračunom o dotični upravi. Nadalje se morajo prevzemajoči zavodi gledé upravljanja povratnega zavarovanja ravnati po predpisih §§ 31, 32 in 38.

V. Inozemska opravila zavarovalnic in preskrbovalnih uredb, ki imajo svoj sedež v ozemlju, v katerem velja cesarski ukaz.

§ 19.

(1) Zavarovalnice, ki imajo svoj sedež v Avstriji, so gledé zavarovalnih opravil, ki so jih sklenile kakor zavarovalci v inozemstvu, brez ozira na to, ali so dani pogoji § 23 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) ali ne, naložena dolžne plačevati v § 1 cesarskega ukaza določene pristojbine.

(2) Izjema od te pristojbinske dolžnosti nastopi gledé neposrednjega zavarovalnega opravila po pogoju, imenovanem v odstavku 6, le tedaj, ako je sklenil zavarovalno pogodbo v inozemstvu tam nahajajoči se, drugim osebam nasproti samostojni zastopnik (agent, reprezentant) tuzemske zavarovalnice, ki je imel ob sklepu pogodbe ali po predpisih države, za koje ozemlje je postavljen za zastopnika zavoda, ali na podstavi pismenega pooblastila pravico samostojno sklepati in izvrševati zavarovalna opravila (zlasti sklepati zavarovalne pogodbe in likvidirati škode) in sicer z močjo, da postane zavarovalna pogodba za zavarovatelja pravnoveljavna šele s tem, da jo podpiše zastopnik.

(3) Oprostitev se razteza na vse poslovanje v § 1 cesarskega ukaza oznamene vrste (plačila zavarovatelja in zavarovalca), ki se nanaša na take v inozemstvu sklenjene zavarovalne pogodbe.

(4) Oprostitev se ne izpreminja s tem, da je iz kontrolnih ozirov pooblastilo zastopnika v njegovem občejanju z zavodom na znotraj — na primer gledé sprejemanja in odklanjanja zavarovalnih ponudb, poizvedovanja ali likvidiranja škod itd. — omejeno ali da se listine, ki se sestavijo v zavarovalnem opravilu, spišejo v tuzemstvu in pošljejo potem, ko so jih podpisali tuzemski organi zavarovalnice, zastopniku, da prištavi svoj podpis v inozemstvu.

(5) V odstavku 2 oznamjena oprostitve gre tudi opravilu povratnega zavarovanja avstrijskih zavodov kakor povratnih zavarovalcev, ako je za tako sklepanje pogodb pooblaščen zastopnik avstrijskega zavoda pismeno sklenil pogodbo povratnega zavarovanja v inozemstvu z zavarovalnico, ki je v inozemstvu (povratni zavarovanec), ako plačevanje plačil povratnega zavarovanca zastopniku v inozemstvu ni izključeno po pogodbi in ako se

ta plačila tudi dejansko plačujejo edino le zastopniku v inozemstvu.

(6) Zavodi, ki se hočejo posluževati v odstavkih 2 do 5 določene pristojbinske oprostite, morajo, ako se to ni zgodilo že pred pričetkom veljavnosti cesarskega ukaza, najkasneje hkratu z letnim obračunom (§ 37) dokazati, da so dani imenovani pogoji pristojbinske oprostite. Zlasti je predložiti pooblastila inozemskih zastopnikov in v odstavku 5 oznamenjene pogodbe povratnega zavarovanja v poverjenem prepisu in, ako niso spisana v enem izmed deželnih jezikov, v poverjenem, izpiskoma narejenem prevodu in je na zahtevanje naznaniti finančnemu oblastvu vsebino inozemskih predpisov, ki pridejo v poštev. Zavarovalnice morajo nadalje vknjiževati svoje poslovanje tako, kakor je zaukazano v §§ 31 in 32 in o priliki letnega obračuna podati v § 38 določeni izkaz tuzemskega in inozemskega opravila.

§ 20.

(1) Preskrbovalnim uredbam, ki imajo svoj sedež v Avstriji, gre v § 9, odstavek 2, cesarskega ukaza določena pristojbinska oprostitev za vse v § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza oznamenjeno poslovanje, kolikor se nanaša na dobo, v kateri ima tisti, ki ima pravico do preskrbe, svoje redno stanovališče edinole izven Avstrije.

(2) Ta pristojbinska oprostitev je odvisna od pogoja, da se o priliki letnega obračuna poda v § 38 določeni izkaz pristojbine prostega poslovanja in na zahtevanje finančnega oblastva dokaže, da je dan pogoj za oprostitev.

VI. Zavarovalna opravila inozemskih zavarovalnic.

§ 21.

(1) V § 2, odstavek 1, cesarskega ukaza oznamenjena zavarovalna opravila v Avstriji nahajajočih se zastopnikov ali podružnic inozemskih zavarovalnic so zavezana istim pristojbinam (§ 1 cesarskega ukaza) kakor zavarovalna opravila tuzemskih zavarovalnic.

(2) Pristojbini zavezano v zmislu sprednjega odstavka je na eni strani vse poslovanje v § 1, cesarskega ukaza oznamenjene vrste (plačila zavarovatelja in zavarovalca), ki sloni na zavarovalnih pogodbah, ki jih je v tuzemstvu ali

inozemstvu sklenilo tuzemsko zastopstvo ali podružnica kakor zavarovalec ali tudi le posredovalo, na drugi strani enakovrstno poslovanje na podstavi zavarovalnih pogodb, ki jih ni sklenilo ali posredovalo to zastopstvo ali podružnica, ako jih opravlja ali posreduje tuzemsko zastopstvo ali podružnica.

(3) Tuzemsko zastopstvo ali podružnica ima torej zlasti dolžnost gledé tistih zavarovalnih pogodb, ki jih sklene ali posreduje, neposrednje izročiti pristojbine po § 1 cesarskega ukaza od vseh, kjerkoli dohajajočih plačil zavarovateljev, všteti obresti za posojila na police, in od vseh plačil upravičencem iz zavarovalne pogodbe (§ 11), všteti posojila na police; tem pristojbinam so nadalje zavezana tudi plačila in dajatve na podstavi vseh drugih zavarovalnih pogodb, kolikor jih opravlja ali posreduje tuzemsko zastopstvo ali podružnica.

(4) Od te pristojbinske dolžnosti pa je izvzeto, ako nima niti zavarovatelj svojega rednega stanovališča v Avstriji, niti se tudi zavarovanje ne nanaša na tukaj ležečo nepremično reč, poslovanje iz zavarovalnih pogodb, ki jih je sklenilo ali posredovalo tuzemsko zastopstvo ali podružnica, ako teh pogodb ne opravlja to zastopstvo ali podružnica.

§ 22.

(1) Po uvetih in pogojih, navedenih v § 19, odstavki 2 do 6, je inozemsko opravilo tuzemskih zastopnikov in podružnic inozemskih zavarovalnic oproščeno od pristojbin, določenih v § 1 cesarskega ukaza tedaj, ako nima niti zavarovatelj svojega rednega stanovališča v Avstriji, niti se zavarovanje ne nanaša na tukaj ležečo nepremično reč in ako sklene zavarovalno opravilo samostojen agent ali reprezentant (podagent) zastopstva ali podružnice v državi, v kateri nima inozemska zavarovalnica sama niti svojega sedeža niti zastopstva ali podružnice.

(2) Gledé pristojbinskih oprostitev, določenih v § 18 in v § 23, odstavek 3, se tuzemski zastopniki in podružnice inozemskih zavarovalnic enačijo tuzemskim zavarovalnicam.

§ 23.

(1) Zavarovalne pogodbe, ki jih sklepajo inozemske zavarovalnice kakor zavarovalci v ino-

zemstvu brez posredovanja v Avstriji nahajajočega se zastopstva ali podružnice, in prejemna potrdila o plačilih zavarovalca, ki se plačujejo na podstavi takih pogodb, je naznaniti, ako so dani pogoji § 23 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) po §§ 43 in 44 omenjenega zakona, da se uradno odmerijo v § 2, odstavek 2, cesarskega ukaza oznamenjene odstotne pristojbine; vsa druga pravna opravila in listine, ki se dogajajo v zavarovalnem pravilu teh zavodov, so zavezana občin pristojbinskim predpisom. Prejemna potrdila o plačilih zavarovatelja so pristojbine prosta, — ako se je plačala pristojbina od zavarovalne pogodbe.

(2) Pristojbine, ki so se dokazno plačale od zavarovalne pogodbe po § 2, odstavek 1, cesarskega ukaza, ker jo opravlja v Avstriji nahajajoče se zastopstvo ali podružnica, je na zahtevanje vračunati v odstotno pristojbino, ki jo je odmeriti po § 2, odstavek 2, št. 1, cesarskega ukaza; ako nazadnje omenjeni pristojbini zavezano zavarovalno pogodbo opravlja v Avstriji nahajajoče se zastopstvo ali podružnica, je to zavezano pristojbinam po § 2, odstavek 1, cesarskega ukaza le toliko, kolikor presegajo pristojbine, plačane za zavarovalno pogodbo na podstavi § 2, odstavek 2, št. 1, cesarskega ukaza.

(3) Opraviлом povratnega zavarovanja, ki so jih sklenile inozemske zavarovalnice kakor povratni zavarovalci v inozemstvu brez posredovanja v Avstriji se nahajajočega zastopstva ali podružnice z zavarovalnicami, ki imajo svoj sedež v Avstriji, se dovoljuje oprostitev od odstotnih pristojbin, ustanovljenih v § 2, odstavek 2, št. 1, cesarskega ukaza.

(4) Za plačilo v odstavku 1 oznamenjenih odstotnih pristojbin jamči po §§ 71 in 73 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) vsakdo, ki v Avstriji uradno rabi eno izmed listin, imenovanih v § 2, odstavek 2, št. 1 in 2, cesarskega ukaza ali izpolni z listino prevzeto obveznost ali stori na podlagi take listine kako drugo pravnoobvezno dejanje, ter tisti, pri katerem je taka listina ob času, v katerem nastopi po njenem prenosu v tuzemstvo obveznost plačati kolek po § 23 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50).

§ 24.

Ako za poizvedbo pristojbin po § 2, odstavek 1, cesarskega ukaza potrebnih podatkov ni v postavkih dohodkov in izdatkov obratnega računa, ki ga mora po ukazu ministrstev za notranje

stvari, pravosodje, trgovino in finance z dne 5. marca 1896. l. (drž. zak. št. 31) podati v Avstriji nahajajoče se zastopstvo ali podružnica, mora zastopstvo ali podružnica podati te podatke finančnemu oblastvu I. stopnje v letnem obračunu (§ 37).

VII. Ogrsko in bosensko-hercegovinsko zavarovalno in preskrbovalno opravilo.

§ 25.

(1) Določila s cesarskim ukazom z dne 29. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 268) odobrenega, med finančnim ministrom v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel na eni strani in finančnim ministrom dežel svete ogrske krone na drugi strani ukrenjenega dogovora o kolkovninah in neposrednih pristojbinah, o porabnem kolku in taksah ter določila ukaza finančnega ministrstva z dne 29. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 269) se ne izpreminjajo s cesarskim ukazom.

(2) Ogrske in bosensko-hercegovinske zavarovalnice (§§ 1 in 3 cesarskega ukaza), ki imajo v Avstriji podružnice ali agencije, so torej v zmislu § 4 d) tega dogovora glede zavarovalnih pogodb, odkupov polic in posojil na police, ki so jih sklenile ali posredovale podružnice ali agencije, brez ozira na to, ali ima podružnica ali agencija pravico samostojno končnoveljavno sklepati opravila ali ne, in kje se vrši poslovanje, izvirajoče iz teh opravil, zavezane v § 1 cesarskega ukaza določenim pristojbinam, ki jih je po določenih cesarskega ukaza in tega ukaza izkazovati in neposrednje plačevati.

(3) Določila sprednjega odstavka je zmislu primerno uporabljati tudi na preskrbovalna razmerja, ki jih osnujejo ali posredujejo v Avstriji nahajajoče se podružnice ogrskih ali bosensko-hercegovinskih preskrbovalnih uredb, nadalje na preskrbovalna razmerja med preskrbovalnimi uredbami za nameščence družb in zavodov, ki imajo po pravilih svoj sedež hkratu v Avstriji in na Orgskem (oziroma v Bosni in Hercegovini), in prometnih podjetij, kojih prometni obrat se razteza na Avstrijo in na Ogrsko (oziroma na Bosno in Hercegovino), na eni strani in deležniki teh uredb, ki stanujejo v Avstriji, na drugi strani; glede tistih deležnikov, ki stanujejo izven imenovanih državnih ozemelj, je plačevati te pristojbine le tedaj, ako se vrši finančna služba preskrbovalne uredbe v Avstriji. Dotično poslovanje je zavezano pristojbinam po § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza.

(4) Na podružnice in agencije ogrskih in bosensko-hercegovinskih zavarovalnic, ki so v Avstriji, se uporabljajo v § 18, v § 19, odstavki 2 do 6, in v § 23, odstavek 3, dovoljene pristojbinske oprostitve po tam navedenih uvetih in pogojih.

(5) O priliki letnega obračuna, ki ga je predložiti po § 37, morajo v Avstriji nahajajoče se podružnice in agencije ogrskih in bosensko-hercegovinskih zavarovalnic in preskrbovalnih uredb podati sestavek letnih zneskov tistega v Avstriji vršečega se poslovanja, gledé katerega morajo dohajati pristojbine ogrskemu, oziroma bosensko-hercegovinskemu državnemu ozemlju.

(6) Poslovanje iz zavarovalnih pogodb, odkupov polic in posojil na police, ki jih sklepajo ali posredujejo ogrske in bosensko-hercegovinske podružnice ali agencije avstrijskih zavarovalnic, je oproščeno pristojbin, določenih v § 1 cesarskega ukaza. Isto velja gledé pristojbin po § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza od preskrbovalnih razmerij, ki so jih osnovali ali posredovale ogrske ali bosensko-hercegovinske podružnice avstrijskih preskrbovalnih uredb.

(7) Avstrijske zavarovalnice morajo vknjiževati vse na dežele svete ogrske krone in na deželi Bosno in Hercegovino nanašajoče se poslovanje po določilih §§ 31 do 33 in ga izkazovati o priliki letnega obračuna (§§ 37 in 38). Avstrijske preskrbovalne uredbe morajo izkazovati pristojbine prosto poslovanje le ob priliki letnega obračuna.

VIII. Oprostitve na polju zasebnega zavarovanja.

§ 26.

(1) Zavarovanje pokojnin za onemoglost, starost, vdovskih in sirotinskih pokojnin za delavce, pomočnike in vajence po društvih in združnih združbah, ki so osnovane na načelu vzajemnosti, ki ne obratujejo na dobiček merečega podjetja in se ne bavijo hkratu z drugimi zavarovalnimi opravili, je prav tako, kakor zavarovanje začasnih podpor vdovam in sirotam brez pravice do dajatev, določenih s številkami, in bolniških podpor (boleznine, zdravniška pomoč, terapeutiški pripomočki in dobivanje zdravil) ter pogrebni in v najvišjem znesku 400 kron po društvih zgoraj oznamene vrste, oproščeno od dolžnosti plačevati v § 1, odstavek 1, št. 1 in 2, potem v § 4. odstavek 1, cesarskega ukaza določene pristojbine tudi tedaj,

ako zagotovitev dajatev zavoda ali uredbe ni odvisna od pridobitne nesposobnosti oseb, ki so upravičene na podstavi zavarovalnega ali preskrbovalnega razmerja.

(2) Združbam, ki se ne omejujejo na tukaj imenovana zavarovalna opravila, ne gre ta oprostitiv.

§ 27.

Ista oprostitiv se dovoljuje na podstavi pooblastila, podeljenega v § 10, odstavek 2, cesarskega ukaza, tudi na načelu vzajemnosti osnovanim društvom za zavarovanje živine, ki sestojé po pravilih izključno ali pretežno iz posestnikov manjših kmetijskih ali gozdarstvenih obratov, ki omejujejo svoj opravični obrat na prostorno ozko obmejen okoliš, to je na eno ali več sosednjih, v pravilih imenovanih krajnih občin in dopuščajo le take osebe za ude, ki imajo v tem okolišu svoje stanovanjske ali zemljiško posestvo.

§ 28.

(1) Združbe v § 26 in 27 oznamene vrste morajo, preden se poslužijo pristojbinske oprostitve, na finančnem oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) s kolka prosto prošnjo, predloživši pravila, prositi za pripoznanje, da so dane zakonite zahteve za pristojbinsko oprostitiv. Vsako premembo pravil je treba naznaniti imenovanemu finančnemu oblastvu v 14 dneh potem, ko je oblastveno odobrena.

(2) Zoper odločbo finančnega oblastva I. stopnje ima društvo (združba) zakonite pravne pomočke.

(3) Ako se ne izpolné pogoji za pristojbinsko oprostitiv ali ako se društvo (združba) zaradi premembe pravil ne more več prištevati k združbam, oznamenim v §§ 26 in 27, se izgubi prisojena pristojbinska ugodnost.

§ 29.

(1) Tuzemskim zavarovalnicam za živino, ki prejemajo priplačila iz javnih novcev, more finančno ministrstvo za dobo te podpore za opravila zavarovanja živine, s katerimi se pečajo, dovoliti celotno ali delovito oprostitiv od pristojbin, določenih v § 1, odstavek 1, št. 1 in 2, cesarskega ukaza, ako se krajevni delokrog zavoda po pravilih in

dejansko omejuje na upravni okoliš enega finančnega deželnega oblastva.

(2) Za prisodbo te ugodnosti morajo zavarovalnice za živino prositi na finančnem oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) s kolka prosto prošnjo, ter predložiti pravila, zavarovalne pogoje in računsko poročilo za zadnje minulo opravilno leto.

(3) O prošnji odloči finančno ministrstvo po svobodnem preudarku, izključuje vsako pravico pritožbe. Prisojena pristojbinska oprostitev se izgubi, ako se odtegne podpora iz javnih novcev.

(4) To odtegnitev mora naznaniti zavod imenovanemu finančnemu oblastvu v 30 dneh po dotičnem obvestilu.

IX. Knjigovodstvo.

§ 30.

Zavarovalnice in preskrbovalne uredbe se odvezujejo dolžnosti pisati in predlagati dnevnike, ki so določeni v točki 2 ukaza finančnega ministrstva z dne 20. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 102) in v § 7 ukaza finančnega ministrstva z dne 28. aprila 1866. l., št. 18840 (uk. št. 19).

§ 31.

(1) Zavodi, ki zahtevajo pristojbinsko oprostitev svojega ogrskega in bosensko-hercegovinskega zavarovalnega opravila (§ 25), svojega neposrednjega in posrednjega inozemskega opravila (§§ 19, 22 in 25) ali svojega sozavarovalnega opravila (§§ 18, 22 in 25), morajo vknjiževati svoje poslovanje po meri zahtevane pristojbinske oprostitve ter začeti pisati po en razporednik za pristojbini zavezano in pristojbine prosto poslovanje, ločeno po posameznih zavarovalnih strokah in v teh zavarovalnih strokah po nastopnih naslovih I. do VIII. in sicer razdeljeno takole:

I. Premije:

1. Premije iz tuzemskega opravila, ločene

- a) po premijah iz tuzemskega neposrednjega opravila;
- b) po premijah iz tuzemskega posrednjega opravila, deljenih po obratovališčih, iz katerih prihajajo.

2. Premije iz ogrskega, iz bosensko-hercegovinskega in iz inozemskega opravila, ločene

a) po premijah iz ogrskega, iz bosensko-hercegovinskega in iz inozemskega neposrednjega opravila, deljenih po obratovališčih, iz katerih prihajajo;

b) po premijah iz ogrskega, iz bosensko-hercegovinskega in iz inozemskega posrednjega opravila, deljenih po obratovališčih, iz katerih prihajajo.

II. Postranske pristojbine (pristojbine od polic):

1. iz tuzemskega neposrednjega opravila;

2. iz ogrskega, iz bosensko-hercegovinskega in iz inozemskega neposrednjega opravila, deljene po obratovališčih, iz katerih prihajajo.

III. Storni:

Kakor premije in postranske pristojbine.

IV. Odškodnine, všteti povračila premij:

1. Škode iz inozemskega opravila, ločene

- a) po škodah iz neposrednjega opravila;
- b) po škodah iz posrednjega opravila.

2. Škode iz ogrskega, iz bosensko-hercegovinskega in iz inozemskega opravila, ločene

- a) po škodah iz neposrednjega opravila, deljenih po obratovališčih, iz katerih prihajajo,
- b) po škodah iz posrednjega opravila.

V. Deleži dobička (dividende, bonus, § 11, odstavek 2):

1. Deleži dobička iz tuzemskega neposrednjega opravila;

2. deleži dobička iz ogrskega, iz bosensko-hercegovinskega in iz inozemskega neposrednjega opravila, deljeni po dotičnih obratovališčih.

VI. Vsote za odkup polic:

Kakor odškodnine.

VII. Posojila na police in

VIII. Obresti od posojil na police:

kakor deleži dobička.

(2) Za obratovališča je smatrati le take podružnice ali zastopstva, ki so z glavnim zavodom v neposrednjem obračunskem prometu.

§ 32.

(1) Temu vknjiževalnemu predpisu je ustrezati, kakor si izbere zavarovalnica, s tem, da se

začnejo pisati potrebni računi v glavni knjigi sami ali da se pišejo natančno po gornjih predpisih urejeni pomožni zapiski (skontri).

(2) V te pomožne zapiske je vpisovati poslovanje posameznih tuzemskih, ogrskih, bosensko-hercegovinskih in inozemskih obratovališč iz izvirnega gradiva (borderaux, imeniki, vknjiževalna pisma i. dr.), ločeno po mescih ali četrtletjih in jih seštevati po zgoraj navedeni delitvi; potem je seštetati skupno vsoto tuzemskega opravila, ogrskega (bosensko-hercegovinskega) in inozemskega opravila, ki se pokaže za vsakega pod I do VIII navedenih posameznih naslovov. Na koncu vsakega pravnilnega leta je narediti na posebnem listu pomožnega zapiska pregled, v katerem je poočiliti letne sklepne zneske posameznih naslovov I do VIII, in sicer tako z zgoraj navedeno delitvijo, kakor tudi za vsak naslov skupaj.

§ 33.

Poslovanje, ki se tiče ogrskega in bosensko-hercegovinskega opravila avstrijskih zavarovalnic, je vpisovati v razpredelku, ki se tiče pristojbine prostega poslovanja, ali v razpredelku, ki se tiče pristojbini zavezanega poslovanja, po tem, ali je zavarovalne pogodbe, odkupe ali posojila, na katerih sloni poslovanje, sklenila ali posredovala podružnica (agencija) ali ne, vseeno ali se to poslovanje vrši v Avstriji ali izven nje.

§ 34.

Ako pravnilno leto zavarovalnice ne pride skupaj s koledarskim letom, se more vknjiževanje, ki ustreza dosedanjim predpisom, nadaljevati do pričetka prihodnjega pravnilnega leta, ki se prične v teku leta 1916.

X. Plačevanje pristojbin.

§ 35.

Kako, kje in kdaj se plačujejo pristojbine.

(1) Odstotne pristojbine, ki so določene v § 1 in v § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza in ki jih je plačevati neposrednje brez uradne odmere, je preračunati po skupni vsoti tam oznamenjenih letnih plačil in so plačne 14. dan prvega mesca, ki sledi pravnilnemu letu zavarovalnice ali preskrbovalne uredbe.

(2) Zavarovalnici ali uredbi pa je dovoljeno vplačati te pristojbine najkasneje do 14. dneva sedmega mesca, ki sledi pravnilnemu letu; v tem primeru je plačevati petodstotne obresti za čas od 15. dneva prvega mesca, ki sledi pravnilnemu letu, do dneva vplačila.

(3) Pristojbino je vplačati na tistem uradu, pristojnem za sprejemanje pristojbinskih plačil (davčni urad, finančna blagajnica, blagajnica taksnega urada, dohodarstveni urad itd.), v čigar uradnem področju ima svoj sedež osrednja uprava zavoda ali uredbe, pri zavodih in uredbah pa, ki imajo svoj sedež izven Avstrije, njih zastopstvo ali podružni zavod (podružnica ali agencija), ter je predložiti položnico.

(4) Položnica, ki jo je datirati in podpisati, mora izkazovati znesek, ki ga je vplačati s številkami in besedami, ime in sedež osrednje uprave zavoda ali uredbe, predmet pristojbin, dobo, za katero se plačajo pristojbine, nadalje, ako se položi pred letnim obračunom, mora pokazati preračunsko podlago v letnih sklepnih vsotah, toda ločeno po posameznih zavarovalnih strokah in v njih ločeno po premijah (plačilih preskrbovalni uredbi), po postranskih pristojbinah, odškodninah (preskrbninskih zneskih), všteti povračila premij, potem po deležih dobička, vsotah za odkup polic, posojilih na police in obrestih od posojil na police, končno uporabljeni pristojbinski postavki.

(5) Pristojbino je preračunati po § 5, odstavek 2, cesarskega ukaza ter vzeti skupaj istim pristojbinskim postavkom zavezane vsote poslovanja po vrednostnih stopnjah 40 K; pri tem je šteti vsak ostanek izpod 40 K, ki znaša 2 K ali več, za polni znesek, ostanek izpod 2 K pa puščati vnemar.

§ 36.

Plačila na račun.

(1) Do 14. dneva mesca, ki sledi vsakemu pravnilnemu četrtletju zavoda ali uredbe, je plačati na račun pričakovanega pristojbinskega dolga za to četrtletje plačilo na račun v izmeri četrtega dela pristojbinskega dolga, poizvedenega za polno pravnilno leto zavoda ali uredbe na podstavi zadnjega minulega letnega obračuna (§ 35, odstavek 1, in § 37).

(2) Plačilo na račun za četrto četrtletje odpade, ako se položi končnoveljavni pristojbinski dolg v času njene plačnosti (§ 35, odstavek 1).

(3) Novo nastajajoči zavodi in uredbe morajo preračunati plačila na račun dotlej, da se dožene

prvi pristojbinski dolg, ki ga je plačati po določilih cesarskega ukaza (§ 35, odstavek 1), uporablja § 1 in § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza po poslovanju, ki se je dejansko vršilo v prvem polnem opravnem četrtletju.

§ 37.

Letni obračun.

(1) Da se dokončno obračuni pristojbinski dolg, mora zavod ali uredba najkasneje do 14. dneva sedmega mesca, ki sledi opravnemu letu, predložiti finančnemu oblastvu I. stopnje (finančnemu okrajnemu ravnateljstvu, uradu za odmero pristojbin), v čigar uradnem področju je osrednja uprava zavoda ali uredbe, pri zavodih in uredbah pa, ki imajo svoj sedež izven Avstrije, v Avstriji nahajajoče se zastopstvo ali podružni zavod (podružnica ali agencija) letni obračun o poslovanju zadnjega minulega pravnega leta ter priložiti izvod računskega sklepa (obratni račun ali specijalni obratni račun in bilanca) in morda podano računsko poročilo.

(2) Ta letni obračun mora obsegati v ločenih oddelkih:

1. Letne zneske vsega poslovanja, ki pride vpoštev za pristojbino, brez izločitve pristojbine prostega poslovanja v sklepnih vsotah, toda ločeno:

a) Po neposrednjih in posrednjih opravilih zavarovalnic in po posameznih zavarovalnih strokah in v njih ločeno po premijah, postranskih pristojbinah, odškodninah, všteti povračila premij, nadalje po deležih dobička, vsotah za odkup polic, posojilih na police in obrestih za posojila na police;

b) po plačilih deležnikov, plačilih drugih oseb in plačilih preskrbovalne uredbe.

2. Z isto ločitvijo letne zneske pristojbine prostega poslovanja, ki jih je navesti s številkami vrhutega po letnih zneskih, ki se pokažejo za posamezne vrste oprostilnih vzrokov.

3. Podlage za odmero, ki se pokažejo iz tega, ako se nasproti postavijo letne vsote pod 1 in 2, združene in zaokrožene glede letnih vsot, ki so zavezane istim pristojbinskim postavkom, nadalje pristojbine, ki jih je plačevati od tega, in skupni znesek pristojbinskega dolga.

4. Skupno vsoto plačil na račun (§ 36, odstavek 1) in pristojbinskih plačil (§ 35), ki so se morda plačala, preden se je podal letni obračun, z navedbo dotičnih podatkov položbe.

5. Dodatno plačilo ali preplačilo, ki se pokaže, ako se nasproti postavijo pristojbinski zneski pod 3 in 4.

6. Primerjanje postavkov letnega obračuna in njegovih prilog (§ 38) na eni strani in računskih postavkov, izkazanih v računskem sklepu in računskem poročilu, na drugi strani in popolno pojasnilo razlik, ki se morda pokažejo pri tem.

§ 38.

Priloge letnega obračuna.

V posebnih prilogah letnega obračuna je izkazati:

a) s tem, da se začne pisati po en razpadelek za pristojbini zavezano in pristojbine prosto poslovanje, letne zneske poslovanja zavarovalnic iz neposrednjih in posrednjih tuzemskih, inozemskih, ogrskih in bosensko-hercegovinskih opravil v sklepnih vsotah, toda ločeno po posameznih zavarovalnih strokah ter po naslovih I do VIII, navedenih v knjžiževalnem predpisu § 31, odstavek 1, in s tam določeno delitvijo. Pri tem je glede premij iz sozavarovalnega opravila natančno oznameniti preodkazujoče zavode in dotične sozavarovalne pogodbe, glede neposrednjih inozemskih opravil obratovališča, iz katerih prihajajo ta opravila, ter dotične reprezentante in glede pristojbine prostih premij iz posrednjega inozemskega opravila obratovališča, iz katerih prihaja to opravilo, povratno zavarovane zavode in dotične pogodbe; ločeno oznamenitev letnega poslovanja posameznih obratovališč ali preodkazujočih (povratno zavarovanih) zavodov s številkami je podati le na zahtevanje finančnega oblastva;

b) skupne vsote posojil na police, ki so obstajala ob pričetku pravnega leta, ki so se na novo dovolila v teku pravnega leta, ki so se v tej dobi vrnila in ki so na koncu pravnega leta še neplačana, in, ako se zahteva pristojbinska oprostitev, vsako skupno vsoto ločeno po pristojbine prostem inozemskem opravilu, po ogrskem in bosensko-hercegovinskem opravilu in po pristojbini zavezanim tuzemskim in inozemskim opravilom;

c) imena in stanovališča preskrbninskih upraviteljev, ki imajo edinole izven Avstrije svoje redno stanovališče (§ 20);

d) letne zneske tistega, v § 37, odstavek 2, št. 1 b, oznamenjenega, v Avstriji vršečega se poslovanja avstrijskih preskrbovalnih uredb, od katerih morajo pristojbine po § 4 d pristojbinskega dogovora z dne 29. decembra 1899. l. (drž. zak. št. 268) dohajati ogrskemu, oziroma bosensko-hercegovinskemu državnemu ozemlju.

§ 39.

Posebna določila za nosilce zavarovanja na polju pokojninskega zavarovanja nameščencev.

(1) Obči pokojninski zavod mora predložiti finančnemu oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) letni obračun (§ 37) najkasneje do 14. dneva mesca, ki sledi potem, ko se je vršil redni občni zbor, ter predložiti izvod računskega sklepa in računskega poročila.

(2) Letni obračun je ločiti gledé oddelkov, oznamenjenih v § 37, odstavek 2, št. 1 in 2, po občem in posebnem oddelku in mora zlasti v posebnem oddelku izkazovati letne vsote vsega poslovanja gledé zavarovanja tistih zasebnih učnih oseb, kojih zagotovljeni preskrbninski užitki prese-gajo normalno izmero (§ 28, odstavek 3, zakona o pokojninskem zavarovanju), z delitvijo teh letnih vsot po pristojbini zavezanih in pristojbine prostih letnih zneskih.

(3) Nadomestne uredbe morajo v prilogi k letnemu obračunu izkazati vse poslovanje, ločeno po vseh postavkah obratnega (poslovnega) računa, ki pridejo v poštev za pristojbino, kolikor se tičejo pokojninskega zavarovanja nameščencev, in sicer po letnih vsotah tekočih prispevkov, taks od zvišane plače in ženitnih taks, vplačanih deležev premijske reserve za nakup službenih let, potem rent za onemoglost in starostnih rent, vdovskih rent, vzgojevalnih prispevkov in od-pravnin; pri tem je navesti, ali in gledé katerega delnega zneska vsakega posameznega izmed teh postavkov se zahteva pristojbinska oprostitve, in je nadalje tiste postavke, ki obsegajo tako po § 87 zakona o pokojninskem zavarovanju pristoj-bine prosto, kakor tudi pristojbini zavezano poslo-vanje, razdeliti po pristojbini zavezanih in pristoj-bine prostih letnih zneskih, pripadajočih na vsakega zakonitih plačilnih razredov, ki jih je navesti (§ 3 zakona o pokojninskem zavarovanju). Kakih deležev povratnih zavarovalcev (člen II, odstavek 2, ukaza ministra za notranje stvari z dne 21. de-cembra 1914. l. [drž. zak. št. 348]) ni odbijati pri tem razkazu.

(4) V členih 2, 3, 6 in 7 ukaza finančnega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari z dne 27. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 323), zaukazanega predlaganja mesečnih in letnih izkazov v bodoče ni treba. V ostalem ostanejo določila tega ministrstvenega ukaza ne-izpremenjena v moči.

(5) Nosilec zavarovanja na polju pokojnin-skega zavarovanja nameščencev se more dovoliti, ako dokažejo za presojanje pristojbine prostega pravnega obsega (§ 87, odstavek 4 in 5, za-kona o pokojninskem zavarovanju) potrebne okol-nosti, na prošnjo pristojbinska pogoditev, pridržuje vsakočasni preklic, tako, da se naj plača pristoj-bina na podstavi izkazanega odstotnega popreč-nega razmerja med pristojbini zavezanim in pri-stojbine prostim poslovanjem le od tistega odstot-nega dela v pogoditev privzetega skupnega poslo-vanja, ki se pokaže po tem in ki pripada na pri-stojbini zavezano poslovanje.

(6) V tem primeru je izkazati v obračunih odstotni del skupnega poslovanja, ki se določi s pogoditvijo, in v odstavku 3 omenjena priloga k letnemu obračunu naj odpade.

§ 40.

Dodatno plačilo, preplačilo.

(1) Dodatno plačilo, ki se pokaže iz letnega obračuna, je plačati do 14. dneva prvega mesca, ki sledi opravljenemu letu, ali s petodstotnimi zamudnimi obrestimi najkasneje do 14. dneva sedmega mesca, ki sledi opravljenemu letu (§ 35), obči pokojninski zavod pa naj plača najkasneje do 14. dneva mesca, ki sledi rednemu občnemu zboru (§ 39), v jurađu, oznamenjenem v § 35, odstavek 3, s položnico, v kateri se je sklicevati zgolj na letni obračun.

(2) Preplačilo, ki se pokaže iz letnega obračuna, je ali vračunati pri prihodnjih plačilih na račun (§ 36) ali pa naj ga na prošnjo zavoda ali uredbe vrne pristojno finančno oblastvo I. stopnje (§ 37, odstavek 1).

XI. Kontrola.

§ 41.

(1) Zavodi in uredbe so dolžni, finančnim oblastvom na zahtevanje predložiti svoja pravila, zavarovalne pogoje in druge pripomočke, o katerih

smatrajo finančna oblastva, da so potrebni za presojanje pravičnega delovanja zavoda ali uredbe.

(2) Ako se bistveno premené pravila ali zavarovalni pogoji, je dva izvoda premenjenih pravil ali zavarovalnih pogojev predložiti pristojnemu finančnemu oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) v 14 dneh potem, ko jih je odobrilo oblastvo.

(3) Novo ustanovljeni zavodi in uredbe morajo naznaniti svojo ustanovitev v 14 dneh pristojnemu finančnemu oblastvu I. stopnje ter predložiti dva izvoda pravil in zavarovalnih pogojev.

(4) Finančna oblastva imajo pravico, da se popreskusi pravilnost in popolnost pristojbinskih plačil in letnih obračunov, zlasti tudi, da se dožene, ali so dani pogoji za zahtevane pristojbinske oprostitve ali pristojbinske ugodnosti, zahtevati, da se jim dadó vsa pojasnila, ki se smatrajo za potrebna, vpogledovati v opravilne zapiske in izvirne listine zavoda ali uredbe in, ako jih pooblasti finančno ministrstvo od primera do primera, zahtevati, da se predložijo izpiski ali prepisi teh spisov in drugih dokazil.

XII. Prehodna določila.

§ 42.

V § 1 in v § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza določenim pristojbinam in nje zadevajočim določilom tega ukaza je zavezano poslovanje (plačila in dajatve) tam oznamenjene vrste, ki se vrši potem, ko je dobil cesarski ukaz moč, tudi tedaj, ako so se pravna opravila, na katerih sloni, sklenila pred tem časom (§ 12 cesarskega ukaza).

§ 43.

Izjema od tega nastopi le toliko, kolikor je pri zavarovalnih in preskrbovalnih pogodbah, za katere so se plačale pogodbene pristojbine po tarifni številki 57 *E* ali *F* zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89), vzemši v podstavo § 16 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50), v času po 31. dnevu decembra 1910. l., plačati od vsega poslovanja v § 1, odstavek 1, št. 1, in § 4, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza oznamenjene vrste, ki se vrši v času od 1. dne januarja 1916. l. do 31. dne decembra 1920. l. na podstavi teh zavarovalnih in preskrbovalnih pogodb, le polovico tam določenih pristojbin.

§ 44.

(1) Zavodi in uredbe, ki se hočejo poslužiti te pristojbinske ugodnosti, morajo dokazati, da so dani v § 43 navedeni pogoji.

(2) Letne zneske znižani pristojbini zavezanih premij (plačil preskrbovalni uredbi) in postranskih pristojbin je izkazovati v letnem obračunu (§ 37) ločeno od poslovanja, ki je zavezano normalnim postavkom; isto velja o premijah, ki so se vrstile (§ 10, odstavek 5) ali odpisale (§ 16, odstavek 2) na podstavi stornov, s postranskimi pristojbinami vred.

(3) Znižani in polni pristojbini zavezana plačila je vknjiževati ločeno tako, da se piše po eden razpredelek. Temu predpisu za vknjiževanje je ustrezati, kakor si izbere zavod ali uredba, ali tako, da se pišeta ta razpredelka v računih glavne knjige ali, da se piše z obema razpredelkoma opremljen pomožni zapisek (skontro) o posameznih prejemkih, ki so zavezani znižani in ki so zavezani polni pristojbini; pomožni zapisek je sklepati v obeh razpredelkih mesečno ali četrtletno in ga na koncu vsakega pravičnega leta dopolniti s pregledom, v katerem je poodčititi letne sklepne zneske prejemkov, ki so zavezani znižani in ki so zavezani polni pristojbini, ter skupni znesek obeh vrst.

§ 45.

(1) V § 44 določeno ločeno knjigovodstvo in izkazovanje v letnem obračunu se more opustiti, ako se za dobo k večjemu petih let, računa od časa, ko dobi cesarski ukaz moč, torej najdalje do 31. dne decembra 1920. l. ustanovi s pogoditvijo enoten poprečni pristojbinski postavek za vsa plačila, ki so zavezana znižanemu postavku § 12, odstavek 1, cesarskega ukaza in polnim postavkom § 1, odstavek 1, št. 1, ali § 4, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza (§ 12, odstavek 3, cesarskega ukaza).

(2) Za to ustanovitev morajo zavodi in uredbe do konca marca 1917. l. prositi na pristojnem finančnem oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) ter predložiti pripomočke, ki so potrebni za zanesljivo presojo pričakovanega obsega uprave prejemkov, zavezanih znižanemu in polnemu pristojbinskemu postavku, in ponuditi primeren enoten pogoditveni pristojbinski postavek.

(3) O prošnji odloči finančno ministrstvo po svobodnem preudarku.

(4) Po preteku v odstavku 1 imenovanega petletnega roka se bodo uporabljali polni pristojbinski postavki gledé vseh dohajajočih premij s postranskimi plačili vred.

§ 46.

(1) Dolžnost zavoda ali uredbe plačevati pristojbine po § 1 ali § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza za plačila, ki so se predpisala, preden je dobil ukaz moč, ki pa se plačujejo šele po tem času, se ne izpreminja z dovoljenjem, da se smejo predpisana plačila dati v podstavo za poizvedbo pristojbine. Pravtako se ne razteza ugodnost § 43 na plačila, ki se predpišejo pred 31. dnem decembra 1920. l., dohajajo pa šele po tem času.

(2) Ako dohajajo potem, ko dobi cesarski ukaz moč, premije (plačila preskrbovalni uredbi) in postranske pristojbine, od katerih se je morala plačati pristojbina po tarifni številki 57 *E* ali *F* zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89), ne da bi se vzel v podstavo § 16 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50), se lahko prosi o priliki letnega obračuna (§ 37), da se vračunijo te pristojbine v pristojbinski dolg, ki se poizve od vseh premij (plačil preskrbovalni uredbi) in postranskih pristojbin, ki dohajajo potem, ko je dobil cesarski ukaz moč.

(3) Isto velja o pristojbinah, ki so se plačevale po dosedanjih pristojbinskih predpisih od drugih plačil zavarovalca ali zavarovalnice (preskrbovalne uredbe), ki so bila predpisana, preden je dobil cesarski ukaz moč, pa so se plačevala šele po tem času.

(4) Enako je dopustno tudi vračuniti pristojbine, ki so se plačevale od premij (s postranskimi pristojbinami vred), ki so bile predpisane, preden je dobil cesarski ukaz moč, pa niso dohajale, ali od obresti za posojila na police, ako se stornirajo; takih stornov v letnem obračunu ni izkazovati kakor pristojbine prosto poslovanje (§ 37, odstavek 2, št. 2).

(5) Podlage za vračunjenje pristojbine in pristojbinski zneski, ki jih je vračuniti, se morejo dognati tudi s pogoditvijo; pri tem je zmislu primerno uporabljati določila § 45, odstavka 2 in 3.

§ 47.

Vsi dogovori, ki jih je sklenila finančna uprava pred pričetkom veljavnosti cesarskega ukaza z zavodi ali uredbami o pristojbinski pogoditvi ali o času in načinu plačevanja pristojbin in ki

imajo za predmet v § 1 in v § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza odstotni pristojbini zavezano ali po §§ 9 do 11 cesarskega ukaza od pristojbine oproščeno poslovanje, izgube moč z 31. dnem decembra 1915. l., kolikor se ne tičejo poslovanja pred pričetkom veljavnosti cesarskega ukaza.

§ 48.

(1) Za čas dotlej, da se dožene prvi pristojbinski dolg (§ 35), ki ga je poizvedeti po določenih cesarskega ukaza, je plačevati plačila na račun (§ 36) v višini četrtega dela tiste letne pristojbine, ki bi se pokazala, ako bi se dali v podstavo v nazadnje položenem računskem sklepu zavoda ali uredbe izkazani posledki poslovanja, uporabljae odmerno podlago in pristojbinske postavke § 1, odstavek 1, in § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza.

(2) Ako se opravično četrletje zavoda ali uredbe ne prične s 1. dnem januarja 1916. l., je plačati prvo plačilo na račun le z delnim zneskom v prejšnjem odstavku omenjene letne pristojbine, ki pride razmerno na dobo do pričetka prihodnjega opravičnega četrletja.

(3) Zavodi, ki še niso položili računskega sklepa, morajo preračunjati plačila na račun dotlej, da se dožene prvi pristojbinski dolg, ki ga je plačati po določenih cesarskega ukaza, uporabljae § 1 in § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza, po poslovanju, ki se je pokazalo v prvem polnem, v veljavnost cesarskega ukaza spadajočem opravičnem četrletju. Ako opravično leto ne pride skupaj s koledarskim letom, je dati pri tem prvemu plačilu na račun v podstavo dejansko poslovanje do prihodnjega opravičnega četrletja.

(4) Nosilci zavarovanja na polju pokojninskega zavarovanja nameščencev, katerim se je s pogoditvijo dovolilo plačevati pristojbine po tarifni številki 57 *E* ali *F* zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89), morejo dotlej, da se poizve prvi pristojbinski dolg, ki ga je plačati po določenih cesarskega ukaza, plačevati plačila na račun po zadnji minuli letni položbi pogoditvenih pristojbin.

§ 49.

Ako pričetek opravičnega leta zavoda ali uredbe ne pride skupaj s časom, ko dobi cesarski ukaz moč, je dati prvi poizvedbi pristojbinskega dolga (§ 35) in prvemu letnemu obračunu (§ 37) v podstavo plačila, ki so v dobi od časa, ko je dobil cesarski ukaz moč, dejansko došla zavodu

ali uredbi (§ 1, odstavek 1, št. 1 in 3, § 4, odstavek 1, št. 1, cesarskega ukaza) in ki jih je plačal zavod ali uredba (§ 1, odstavek 1, št. 2 in 3, § 4, odstavek 1, št. 2, cesarskega ukaza).

§ 50.

(1) Obstoječe preskrbovalne uredbe, za katere veljajo določila § 4, odstavek 1, cesarskega ukaza, ki pa doslej niso plačevale neposrednjih pristojbin po tarifni številki 57 E zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89), morajo do 1. dne marca 1916. l. predložiti pristojnemu finančnemu oblastvu I. stopnje (§ 37, odstavek 1) dva izvoda svojih pravil (preskrbovalno pogodbo, pokojninski pravilnik in dr.).

(2) Ako se je za nadomestne pogodbe, ki so jih sklenile preskrbovalne uredbe, odmerila pristojbina po tarifni številki 76 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50), se more o priliki letnega obračuna (§ 37) prositi, da se izpregledajo pristojbine, ki jih je plačevati po § 4, odstavek 1, št. 2, cesarskega ukaza od poslovanja, oprtega na iste nadomestne pogodbe, do zneska na prvem mestu oznamene pristojbine; s to prošnjo je predložiti nadomestne pogodbe in navesti vplačilne podatke te pristojbine.

XIII. Skupna določila.

§ 51.

(1) Določila tega ukaza o pristojbinah, ki jih je plačevati po § 1 cesarskega ukaza, je docela

uporabljati tudi na pristojbine, določene v § 2, odstavek 1, § 3 in § 4, odstavek 3, cesarskega ukaza.

(2) Za preračunjevanje inozemskih denarnih vrst in tuzemskih trgovinskih novcev na kronsko vrednoto so ob poizvedbi pristojbin, ki jih je brez uradne odmere neposrednje plačevati po cesarskem ukazu, merodajne razmerne številke, določene v ministrstvenem ukazu z dne 10. decembra 1901. l. (drž. zak. št. 208).

(3) Veljajoča določila o oprostitvah, ki se opirajo na kakovost predmeta ali osebe, se ne uporabljajo na pristojbine, ki jih je po cesarskem ukazu plačevati neposrednje brez uradne odmere, izvzemši v § 11 cesarskega ukaza neizpremenjeno puščene oprostitve na polju javnega zavarovanja; to velja zlasti o oprostitvah tarifne številke 48 k, l in n, in tarifne številke 75 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50).

XIV. Pričetek veljavnosti ukaza.

§ 52.

Ta ukaz dobi moč hkratu s cesarskim ukazom z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 280), torej 1. dne januarja 1916. l.

Hochenburger s. r.

Leth s. r.